

ZPRÁVA O ČINNOSTI

ZA ROK 2024 ASPEKT z. s.



Jsme profesionální idealisti.
Víme, že každý má na víc.

Vážení spolupracovníci, vážení podporovatelé, milí přátelé a kolegové,

na následujících stránkách bych Vás ráda seznámila s činností našeho spolku za rok 2024. Zároveň chci poděkovat všem zaměstnancům, podporovatelům a kolegům za skvělou spolupráci. Velmi si jí vážíme a těšíme se na její pokračování i v roce 2025.

S úctou,

Lucie Sedláčková

předsedkyně spolku

telefon: 774 976 993

email: lucie.sedlackova@aspektzs.cz

www.aspektzs.cz

V Náchodě dne 17. 4. 2025

ÚVOD: ROK VE ZNAMENÍ VIRTUÁLNÍ REALITY

Rok 2024 jsme se rozhodli pojmout trochu netradičně – jako příběh propletený červenou nití virtuální reality (VR), která se stala nejen nástrojem, ale i symbolem našich inovací v práci s klienty.

PODPORA LIDÍ SE ZDRAVOTNÍMI POTÍŽEMI NA CESTĚ K PRACOVNÍMU A SPOLEČENSKÉMU UPLATNĚNÍ

Naše služba, poskytovaná jako sociální služba sociální rehabilitace, se zaměřuje na podporu lidí se zdravotním znevýhodněním při hledání pracovního uplatnění a začlenění do společnosti. Klientům pomáháme zorientovat se v jejich životní situaci, připravit se na vstup do pracovního života a najít pracovní místo, které bude odpovídat jejich možnostem i potřebám.

Poskytujeme podporu nejen při samotném hledání práce „na míru“, ale také při jednání se zaměstnavatelem, nástupu do zaměstnání a zvládnání všech souvisejících kroků. Spolupracujeme přitom také s rodinnými příslušníky klientů nebo přímo se zaměstnavateli – vždy podle individuálních potřeb.

Naši službu rádi blíže představíme každému zájemci osobně – každé pondělí od 8 do 12 hodin v našich kancelářích:

- Náchod, Strnadova 48
- Broumov, Lidická 174
- Rychnov nad Kněžnou, Panská 1492

Služba vychází z principů podporovaného zaměstnávání a je určena lidem ve věku od 16 do 65 let. Využít ji mohou například i mladí lidé se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým usnadňujeme přechod ze školního prostředí do pracovního života.

Zaměřujeme se především na podporu lidí, jejichž situace je složitá nejen kvůli zdravotnímu stavu, ale také z důvodu dalších životních komplikací – například složité rodinné situace, zadlužení nebo existenčních potíží. Často k nám přicházejí klienti doporučení úřadem práce, pro které běžná nabídka nestačí a potřebují intenzivní a individuální podporu – kterou jim naše služba poskytuje.

V poslední době také intenzivně spolupracujeme s lidmi, kteří mají zkušenost s duševním onemocněním. V této oblasti úzce spolupracujeme například s Centrem duševního zdraví (CDZ) Náchod, pro které zajišťujeme službu IPS specialisty – odborníka, který je součástí jejich multidisciplinárního týmu a zaměřuje se na pracovní uplatnění klientů. Práce je zde důležitou součástí jejich procesu zotavení.

Po společném vyjasnění představ o vhodné práci s klienty pracujeme na jejím hledání a rozvoji potřebných dovedností. Pomáháme například s tím, jak mluvit o své situaci se zaměstnavatelem, jak se vhodně představit nebo jak zvýšit svou atraktivitu jako uchazeče o práci – i když má specifické potřeby. Podporujeme klienty při jednání se zaměstnavatelem i při zapracování v zaměstnání, kam je můžeme zpočátku doprovázet. Vždy klademe důraz na to, aby se klient díky naší podpoře stával samostatnějším a soběstačnějším.

Naše podpora je vždy individuální – šitá na míru každému klientovi. Rozsah podpory se velmi liší, někdy může jít i o stovky hodin podpory, zejména pokud klienta doprovázíme při zapracování na novém pracovišti.

Služba v roce 2024 v číslech:

- Uzavřeno bylo 76 nových smluv s klienty (41 žen, 35 mužů)
- 15 klientů bylo ve věku do 26 let, 59 bylo ve věku 27 – 64 let.
- Další zájemci využili jednorázovou podporu

INDIVIDUÁLNÍ PODPORA A ROZVOJ KOMPETENCÍ

Naši klienti se často potýkají s omezeními v oblasti kognitivních dovedností, funkční gramotnosti nebo sebevědomí. Naše podpora zahrnuje mimo jiné:

- Rozvoj schopnosti komunikace se zaměstnavatelem.
- Trénink prezentačních dovedností.
- Rozvoj plánování, paměti a orientace.
- Podporu při nástupu do zaměstnání na pracovišti klienta.

BURZA FILANTROPIE A NOVÉ POMŮCKY

Díky projektu "Učit se jinak" jsme získali prostředky na nákup pomůcek pro rozvoj kognitivních dovedností. V roce 2024 jsme navázali novým projektem "Od knih k sebevědomí", jehož realizaci jsme zahájili ke konci roku.

Tady vidíte, jak jsme využívali různé pomůcky, zaměřené na rozvoj kognitivních dovedností





Zde je ukázka ze skupinkové aktivity, kdy, se díky hře Carcassonne posiluje prostorová orientace, plánování a spolupráce.



VIRTUÁLNÍ REALITA JAKO MOST K NOVÉMU PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ: PŘÍBĚH PANÍ MARCELY

Krásným příkladem propojení virtuální reality a sociální služby je příběh paní Marcely, která díky naší podpoře a využití moderních technologií našla nové pracovní uplatnění.

Paní Marcela se musela v životě vyrovnat se závažnou nemocí, která ovlivnila její fyzickou i psychickou kondici. Má poškozenou motoriku celého těla a pohybuje se pomocí berlí. Nemoc zasáhla také její kognitivní schopnosti – zejména krátkodobou paměť a schopnost zpracovávat složitější informace, což má významný dopad na možnosti pracovního uplatnění.

Před onemocněním pracovala paní Marcela 28 let v jedné firmě. Po ztrátě zaměstnání a vzhledem k dlouhé pracovní historii měla minimální znalosti o současném trhu práce a jeho požadavcích.

Virtuální realitu jsme využili jako nástroj, který jí umožnil realisticky se seznámit s různými pracovními prostředími, aniž by musela absolvovat fyzické exkurze, které by pro ni byly náročné. Díky 360stupňovým zážitkům mohla nejen vidět pracovní prostředí, ale i vnímat například reálnou hladinu hluku a celkovou atmosféru pracoviště, což má na mozek výrazně jiný vliv než klasické 2D obrázky nebo videa.

Virtuální realita se stala také nástrojem k tréninku kognitivních dovedností – s pomocí speciálně vytvořených videí a profesionálních aplikací zaměřených na podporu fungování mozku jsme pracovali na posílení krátkodobé paměti a zpracování informací.

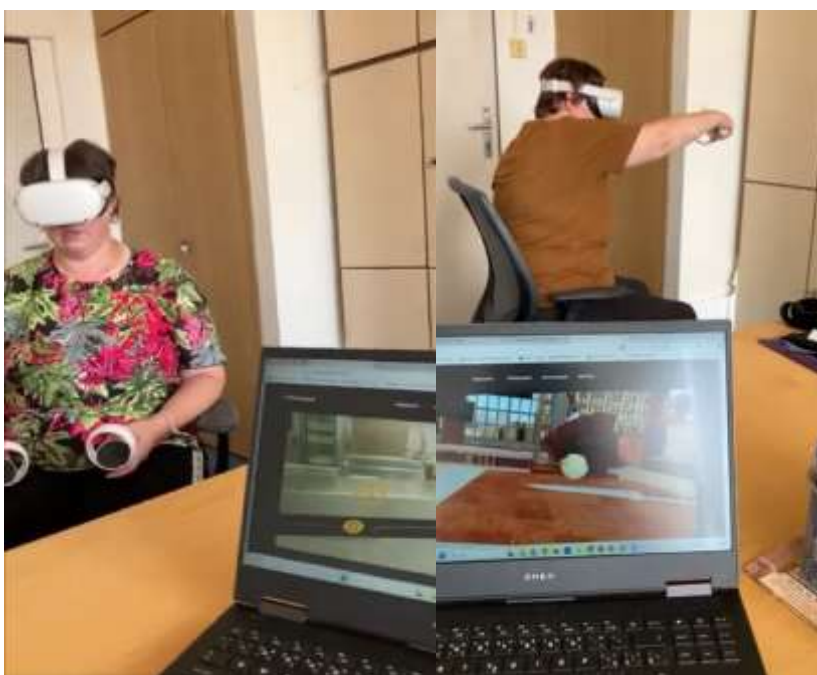
Vzhledem ke zdravotnímu stavu paní Marcely jsme využívali i programy zaměřené na trénink psychomotoriky. Cíleným cvičením ve virtuální realitě posilovala nejen koordinaci rukou a mozku, ale v některých případech i celého těla.

Díky těmto aktivitám jsme identifikovali silné stránky paní Marcely, mezi které patří například výborná prostorová představivost.

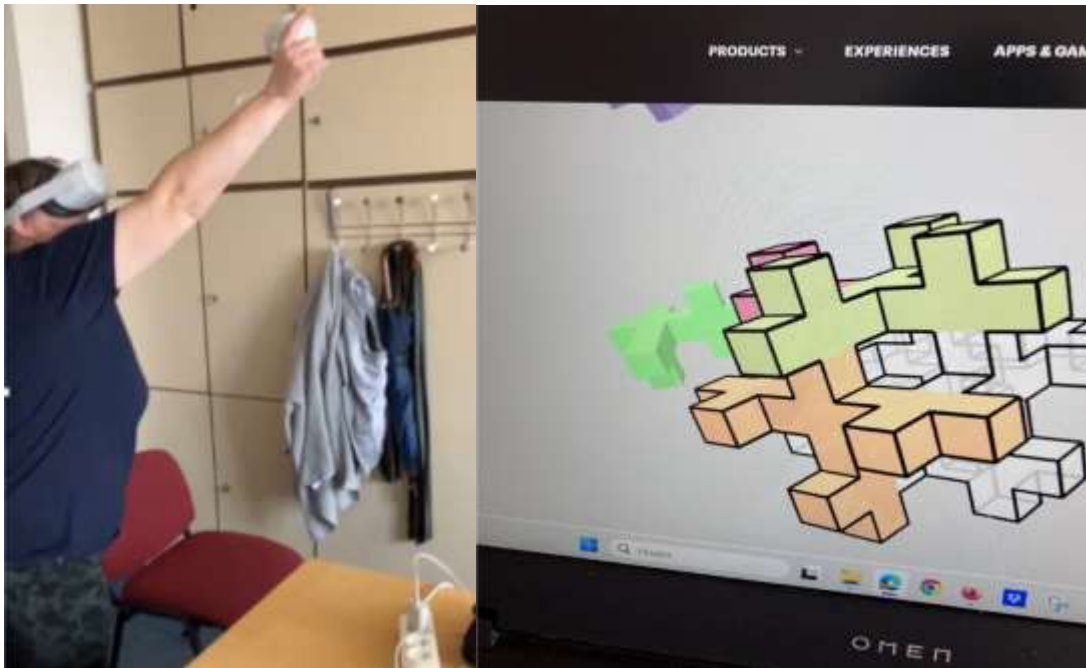
S ohledem na její individuální potřeby a zdravotní omezení jsme jí pomohli vyjednat vhodnou práci – skládání krabic a pouzder v továrně na výrobu klíčů. V nové práci paní Marcela využívá všechny dovednosti, které v rámci podpory rozvíjela – od psychomotoriky přes pozornost, soustředění až po prostorovou představivost.

Příběh paní Marcely ukazuje, jak inovativní technologie, individuální přístup a respekt k potřebám klienta mohou vést ke skutečnému zlepšení kvality života a novým pracovním příležitostem.

Zde jsme ji seznamovali s různými pracovními prostředími, protože to právě potřebovala. Ve virtuálním světě se tak dostala třeba do školní kuchyně. A vyzkoušela si tam i virtuální práci pomocí simulátoru.



V kuchyni by kvůli svému zdravotnímu stavu pracovat nemohla. Ale pomocí volně dostupné aplikace Cubism si vyzkoušela, že má velmi dobrou prostorovou představivost.



A poslední fotka je už do opravdového zaměstnavatele, kde své dovednosti uplatnila.



SPOLUPRÁCE SE ZAMĚSTNAVATELI A ŠETŘENÍ POTŘEB

Součástí naší služby je spolupráce se zaměstnavateli. Bez nich by některým příběhům chyběly dobré konce. Proto jsme se v roce 2024 věnovali i tomu.

Zaměstnavatelům jsme představovali naši službu a vysvětlovali jim, jak jim služba může být užitečná.

Spolu s dalšími spolupracujícími organizacemi jsme si vyměňovali zkušenosti v rámci činnosti Asociace pro otevřený trh práce, z.s. a společně jsme přemýšleli, jak zaměstnávání osob s postižením podpořit. A jedním z výstupů našich úvah byl dotazník pro zaměstnavatele. Jeho cílem je lépe porozumět výzvám a příležitostem v této oblasti.

Rádi bychom přizvali všechny zaměstnavatele ke spolupráci. Zajímá nás jejich zkušenost – jaké překážky vnímají a co by jim pro snazší zaměstnávání osob se znevýhodněním pomohlo. Do šetření se mohou zapojit zde: <https://1url.cz/o1cpo>.

V roce 2024 jsme také připravili projekt Jak na zaměstnávání osob se zdravotním postižením na běžných pracovištích. Zaměřuje se na osvětovou činnost v oblasti zaměstnávání osob s postižením. Jeho realizaci připravujeme a v průběhu dalších měsíců si dovolíme zaměstnavatele z regionu Královéhradeckého kraje pozvat na setkání, kde jim představíme inspirativní příklady dobré praxe.

VIRTUÁLNÍ REALITA JAKO NÁSTROJ KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ A PODPORY ZAMĚSTNÁVÁNÍ

Příběhy jako ten paní Marcely nám přinášejí velkou radost. O to víc nás těší, že využití virtuální reality (VR) v naší práci oceňují nejen samotní klienti a pracovníci, ale také odborná veřejnost. Naše zkušenosti s VR jsme měli možnost představit například v rámci **Národní ceny kariérového poradenství**.

Na základě potřeb klientů služby Podporované zaměstnávání a žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami vytváříme vlastní **interaktivní 360° tréninková videa** pro použití ve virtuální realitě. Tato videa využíváme při individuální i skupinové práci – ať už v rámci kariérového poradenství, nebo při rozvoji dovedností potřebných pro vstup na trh práce.

Zážitek ve VR umožňuje klientům lépe si představit konkrétní pracovní prostředí, profesi nebo typ pracovních činností. Pomáhá také při sebepoznání, rozvoji potřebných dovedností a motivaci k další spolupráci.

Hlavním cílem našich videí je:

- zprostředkovat zážitek z různých pracovních prostředí a profesí,
- představit reálné pracovní situace, se kterými se mohou klienti setkat při hledání zaměstnání,
- podporovat rozvoj dovedností důležitých pro získání a udržení práce.

Naše videa mají **vzdělávací a interaktivní charakter** – uživatel se v nich může pohybovat, reagovat na otázky, plnit úkoly a aktivně se zapojit do dění. Veškerá videa vytváříme sami – od tvorby scénářů, přes natáčení a fotografování, až po úpravy pro 3D prostředí a přidání interaktivních prvků.

Tato videa rozdělujeme do několika tematických skupin

1. **Profesně orientovaná videa.** Příkladem je video, které představí určité pracovní prostředí – školní jídelnu, seznámí s pracovním prostředím a profesemi, které jsou zde vykonávány. Klient služby si následně pod dohledem našeho konzultanta toto video projde, přičemž využívá interaktivní prvky zasazené do daného prostředí. Dalším příkladem tohoto druhu je ve speciální aplikaci připravenou simulaci, kde si klient může ve 3D prostředí vyzkoušet práci asistenta v kanceláři.
2. **Nácvik dovedností pro konkrétní profesi či práci.** Například jsme si pro jednu klientku natočili ulice včetně poštovních schránek, ve kterých má roznášet letáky a ona se pak naučila v klidu domova, resp. tzv. chráněné domácnosti, kde bydlí, trasy na roznos letáků. Podotýkáme, že se jedná o klientku s těžším mentálním postižením, s velmi sníženými intelektovými schopnostmi. Radost slečny Helenky z využití nové technologie při nácviku nové práce je vidět z videa: <https://www.youtube.com/watch?v=faJ-sh35u0s>
3. **Videa z oblasti hledání zaměstnání.** Například pracovního pohovoru, kde je možné zažít pohovor „nanečisto“ a vyzkoušet si možné varianty jeho průběhu. Máme vytvořená videa podporující chápání sociálních situací, nebo naučné – například co očekávat při registraci na úřadu práce.
4. **Videa zaměřená na trénink kognitivních dovedností.** V těchto videích je možné trénovat paměť a posilovat další funkce mozku.

Velmi si vážíme toho, že naše konání bylo oceněno Národní cenou kariérového poradenství, kterou jsme spolu s dalšími oceněnými převzali v Praze dne 20. 11. 2024.



 Národní pedagogický institut České republiky

 MŠMT

 Spolufinancováno Evropskou unií



Aspekt, z.s.
Získává hlavní cenu v soutěži
Národní cena kariérového poradenství 2024
za odvětvé zařazení technologií do poradenského procesu

 **euro guidance**

Centrum Euroguidance
Národní pedagogický institut
Sercová náměstí 672/25
110 00 Praha 1, Česká republika


V Praze 20. listopadu 2024
Klára Bezdělková, náměstkyně ředitelky NPI

DALŠÍ AKTIVITY V OBLASTI KARIÉROVÉHO PORADENSTVÍ

V oblasti kariérového poradenství jsme se také věnovali dalšímu šíření našich zkušeností. **Lektorovali jsme kurzy pro poradce**, současné i budoucí. Velmi si vážíme toho, že již několik let působí naši zaměstnankyně jako externí lektorky v rámci výuky studentů IVP České zemědělské univerzity, kde přednáší SocioDynamické poradenství. Dále i v roce 2024 pokračovala spolupráce s centrem Euroguidance, které nás oslovilo pro lektorování mezinárodního webináře.

PROJEKT EVR - Education in Using of Virtual Reality in Career Counselling and Supported Employment

VR bylo klíčovým tématem našeho projektu EVR, který právě v roce 2024 vrcholil. Projekt EVR – Education in Using of Virtual Reality in Career Counselling and Supported Employment jsme jako Aspekt iniciovali a koordinovali. Zajišťovali jsme komunikaci s Národní agenturou programu Erasmus +, která nám na to poskytla grant, a také koordinovali spolupráci v rámci celého partnerství, které bylo složeno z:

STATUS EMPLOYMENT LIMITED - Velká Británie - partner projektu

Status Employment má 30 let zkušeností v oblasti duševního zdraví a neurodiverzity a podporuje lidi, aby získali a udrželi si zaměstnání. Jsme zapálení pro to, jaký vliv může mít práce - ať už placená, nebo neplacená - na naše zdraví a pohodu pro lepší budoucnost.



www.statusemployment.org.uk



Nadace IMAGO - Polsko - partner projektu

Organizace projektového typu, která pracuje na místní, národní i nadnárodní úrovni. Iniciativy, které realizujeme, jsou obvykle originální a vytvářejí změny. Jejím cílem je rozvíjet nejen naše vlastní nápady, ale také iniciativy ostatních a vystupovat jako partner. Jsou otevřeni spolupráci a novým konceptům bez ohledu na to, jaká je vaše organizace a v jaké oblasti pracujete. Věří v sílu integrace potenciálu druhých. Náš tým tvoří skupina kreativních lidí, kteří reprezentují různé dovednosti a profesní zkušenosti z nevládního sektoru, malých a středních podniků a místní samosprávy.

<https://fundacijaimago.pl/en>

HEALTH ACTION OVERSEAS FOUNDATION - Rumunsko - partner projektu



FUNDATIA HEALTH ACTION OVERSEAS je nevládní a nezisková organizace, kterou v roce 1999 založila irská organizace Health Action Overseas jako první krok při lokalizaci svých aktivit v Rumunsku. Podporuje mladé dospělé se zdravotním postižením nebo ty, kteří byli označeni jako zdravotně postižení, aby mohli opustit ústavní zařízení, přestěhovat se do domovů v komunitě a vést plnohodnotný, aktivní život.

Jejich členové chtějí pomáhat lidem zvyšovat jejich dovednosti a kvalifikaci užitečné pro sociální začlenění prostřednictvím jejich zapojení na trhu práce.



VIAR d.o.o. - Slovinsko - školitel VR dovedností

VIAR je slovinská firma, expert na tvorbu obsahů pro využití ve VR.

www.viar.si

Projekt běžel od ledna 2022. S našimi kolegy z Velké Británie (Status Employment), Polska (Fundacja Imago), Rumunska (Health Action Overseas) a vyškoleným trenérem pro virtuální realitu ze Slovinska se naši pracovníci učili používat virtuální realitu a vytvářet za pomoci 360° videí a fotografií ve speciálním programu vlastní virtuální scénáře a programy (vzdělávací a rozvojové hry). Ty mohly být přímo uzpůsobeny potřebám našich klientů a obohacují tak naši práci s nimi.

O tomto projektu si více informací můžete dozvědět zde: www.e-vr.eu, kde najdete i ukázky našich videí a hlavně výstupy pro profesionály, které jsme společně připravili.



Projektový tým na závěrečné konferenci v Praze, Centrum Broomlovka 28. 11. 2024

Prvním výstupem je **Příručka pro profesionály**. Umožní jim nahlédnout do využití VR v praxi podporovaného zaměstnávání a v kariérovém poradenství. Najdou v ní užitečné informace, pokud se rozhodnou vytvořit vlastní scénáře a doporučení pro svou praxi.

Druhým výstupem je **Sborník zpráv o zkušenostech a osvědčených postupech**. Sborník slouží budoucím poradcům jako zdroj odborných informací. Díky ní budou lépe připraveni na implementaci VR do své praxe - to znamená i to, že se "běžný poradce" nebude tolik bát implementace nových technologií do své praxe. Sborník má být osobní zkušeností poradce z jeho praxe. Kolegové poradci mají možnost přečíst si postřehy jiných poradců, kteří se dělí nejen o fakta, ale i o některé emoce, neúspěchy, myšlenkové pochody či nepodstatné, ale zajímavé detaily.

Do vývoje výstupů jsme v roce 2024 zvali i veřejnost, jak odbornou, tak laickou.

Uspořádali jsme řadu drobných workshopů pro pracovníky z oblastí například vzdělávání, sociálních služeb a diskutovali jsme s nimi o našich zkušenostech. Ty jsme pak promítli do přípravy uvedených projektových výstupů.

Vedle toho jsme zvali i širokou veřejnost, aby nás navštívili a vyzkoušeli si námi vytvořená videa. Veřejnost nám tak pomohla „vychytat“ mouchy, které jsme třeba sami neviděli a tím pomohli lepšímu využití videí v praxi při práci se znevýhodněnými klienty. Děkujeme všem zájemcům za tuto pomoc.

Zapojit se mohli například při akcích VR léto, či při Týdnech vzdělávání dospělých, které se konaly ve spolupráci s úřadem práce.

ASPEKT **VR LÉTO** **CESTA za hranice REALITY** Co-funded by the European Union

Hledáme dobrovolníky, kteří chtějí zažít virtuální realitu a zároveň pomoci lidem se znevýhodněním. Jak?

- Otestujete naše videa pro práci se znevýhodněnými klienty.
- Dáte nám zpětnou vazbu, jak je můžeme zlepšit.
- Vyberete si za to další zážitek ve VR.

1. Ozvěte se co nejdříve přes jednoduchý formulář. Najdete ho i zde: www.aspektzs.cz

2. Vyberte si čas a pobočku (Náchod, Broumov, Rychnov).

3. Nechte na sebe kontakt a my se Vám ozveme.

4. Dáte nám zpětnou vazbu.

Otevřeně říkáme, že nápady ke zlepšení tam byly, protože naše cesta s VR není vždy hladká a rovná. Naši pracovníci se museli vyrovnávat s tím, že původní aplikace pro tvorbu videí přestala být podporována, a oni se museli naučit vytvářet interaktivní videa v novém programu. Byla to pro nás opravdu velká zkušenost plná učení. Někdy to byl

pěkný trénink trpělivosti. Ale odměnou nám je, kromě větších dovedností a lepší odolnosti, dobrý pocit z radosti našich klientů, když vidíme, že jim VR pomohlo.

Projekt byl završen setkáním v Praze, dne 28. 11., kde byl za přítomnosti všech zahraničních partnerů představen projekt a jejich zkušenosti s VR v praxi. Mezi účastníky akce byli například poradci z úřadů práce, škol, univerzit, neziskových organizací, poskytovatelů sociálních služeb i odborníci ze zahraničí.

Účastníci aktivit vyjadřovali pozitivní zpětnou vazbu. Oceňovali inovativnost a začlenění VR do rozvoje dovedností našich klientů a také k identifikaci jejich dovedností. Shodovali jsme se však, že i nadále je základem individuální a osobní poradenská práce a VR je novou možností, která rozšiřuje možnosti podpory klientů, mnohdy nečekaným způsobem a rozsahem.





FINANČNÍ ZPRÁVA

Největší položkou našeho rozpočtu tvoří realizace sociální služby sociální rehabilitace, kterou zajišťujeme pro Královéhradecký kraj. Služba je krajskému úřadu fakturována a v roce 2024 se jednalo o 5 669 743 Kč.

Realizace sociální služby byla dále podpořena dotacemi poskytnutými takto:

MPSV prostřednictvím KÚ KHK	56 700 Kč:
KÚ KHK	24 300 Kč
Náchod	80 000 Kč
Rychnov nad Kněžnou	50 000 Kč
Kostelec nad Orlicí	40 000 Kč
Jaroměř	10 000 Kč

Další dotaci na individuální účel jsme získali na projekt Jak na zaměstnávání osob se zdravotním postižením na běžných pracovištích ve výši 31 000 Kč.

Dalších 52 000 Kč jsme v roce 2024 získali díky darům a členským příspěvkům.

Rádi bychom zde poděkovali všem donátorům, kteří nás podpořili v Burze filantropie roku 2024. Konkrétně firmám a organizacím: **Assa Abbloy, MICRORISC s.r.o., Krajská hospodářská komora, Cerea, a.s. a Konzum, obchodní družstvo.**

50 000 Kč jsme do našeho rozpočtu přispěli ziskovou činností, a to za poskytování kurzů a zprostředkování zaměstnávání. Další část našeho rozpočtu činí dotace na realizaci projektu EVR, 1 019 000 Kč.

Průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců byl 7,6 osob.

Další údaje o hospodaření jsou k dispozici ve veřejném rejstříku.

Zprávu vypracovala Mgr. Lucie Sedláčková, předsedkyně spolku.